

A projekt szakmai tapasztalatai

NTP-KTK-18-A-0002

A projektben résztvevő gyermekek kiválasztását megfelelő szakemberek végezték. Az Európai Unióban, így Magyarországon is szem előtt kell tartani az antiszegregációs törekvéseket, mely szerint az eltérő értelmi adottságokkal rendelkező tanulók ép társaik körében szerezhessék meg azt a tudást, amely a minél önállóbb életvitelükhöz a későbbiekben szükséges. Együtt tevékenykedni, tanulni viszont csak akkor lehetséges, ha a képességeknek megfelelő oktató – nevelő munka folyik egy intézményben. A projekt csoportjának kialakítása során, képzett szakembereink segítségével több tényezőt vettünk figyelembe mind az enyhe értelmi fogyatékos, mind a kortárscsoportból jelentkező, ép intellektusú gyermekek körében. A szakemberek megfigyelése, a személyes beszélgetések, s a gyermekek állapotát összegző szakértői vélemények szakmai elemző szemmel történő átnézése lehetővé tette, hogy a gyermeki erősségek, illetve defektusok beazonosítottá váljanak. A tehetségek azonosítása, illetve a segítő társak kiválasztása az éves munka tekintetében sikeres volt. A gyógypedagógus szakemberek jelenléte szükségesnek bizonyult, módszer specifikus, tervező és kivitelező munkájuk elengedhetetlennek bizonyult a projekt sikeressége érdekében. Az általuk észrevehetően megválasztott differenciálási módok megfelelően alakították a foglalkozások menetét, általuk a csoport egységgé kovácsolódott. Megtanították, hogy a segítségadás jellege, mértéke eltérő lehet egyénenként, tevékenységenként, önállóságra, próbálkozásra, illetve kölcsönös segítségadásra sarkallva a gyermekeket. A tanév elején gyermekek elé tárt éves program ismertetésével sikerült a gyermekek érdeklődését felkelteni, kellően motiváló hatású volt, s megfelelő mértékben változatos. Elég teret és időt hagytunk egy – egy technika, vagy anyag feldolgozási mód több szempontú, alkotói tevékenységben történő megjelenítésére, a tanult elemek hasznosítására, illetve begyakorlására. Motiváló szerepet töltött be maga az eszköz, a foglalkozás anyaga, a munkalétkör, az állandó, pozitív megerősítést szem előtt tartó értékelő munka, a szabad tevékenység és játék, a munka alatt szóló zene. A komplex megismerés, s a szabad véleményalkotás szerepe fontos volt. Sikerült a projektben megjelenített foglalkozásokat megtartani, illetve kiállítást rendezni. Célunk volt az érzékenyítés, problémakezelés, belső értékek felismertetése, és elismertetése, a társadalomba történő

„EGYÜTT EGY JOBB ÉLETÉRT” EGYESÜLET

beilleszkedés elősegítése, értékrend kialakítása, értékek beazonosítása. Ennek érdekében végeztük műalkotások (zenei, képzőművészeti, filmes), és művészeti stílusok elemzését, technikai és tartalmi szempontból. Megtanultak a gyermekek véleményt nyilvánítani, a másikat meghallgatni, elemző tevékenységet végezni, kézműves tevékenységek során pedig a különböző anyagok más – más szempontú megmunkálási módját alkalmazni, anyagokkal bánni, megfigyelni ugyanannak az anyagnak a viselkedését eltérő viszkozitású felületen, az anyagok alakíthatóságáról szereztek ismereteket, s a megmunkáláshoz szükséges eszközök alkalmazására lettek képesek. Megvalósult a kézműves foglalkozásokon keresztül a manuális készség fejlesztése, különféle alkotói technikák megismerése, népi értékek őrzése, anyagok sokszínű felhasználhatóságának érzékeltetése, alkotókedv felkeltése, önkifejezés szabadsága, fejlődött a kreativitás, megvalósult a kulturális tudásfejlesztés, lehetővé vált a megismerés örömeinek átélése. Az egymás közti kommunikáció, viselkedésmód és segítségadás jellege és mértéke, az egymástól való tanulás, az inklúzió mikro szinten történő megvalósulását teremtette meg a foglalkozások során. Megérthették, hogy a sokféleség nem hátrány az együttgondolkodás céljából.

A tanulóink igen sokféle tevékenység végzésével élhették meg az alkotás örömeit, megismerhették a népi alkotó kultúra sokszínűségét, technikák kivitelezhetőségét, anyagok sokféle felhasználhatóságát. Megvalósítottuk a sajátos nevelési igényű tanulók tehetségének kibontakoztatását, a befogadás, inklúzió felé haladást, a hagyományok megismerését, alkotó technikák elsajátítását. Alapanyagaink és eszközeink mind a sokoldalú megismerés eszközeként jelentek meg. Fontos tényező volt a gyermeki ízlés, az életkori sajátosságok, s a nemek közti különbségek figyelembe vétele a produktumok elkészülésének sikerességében.

A visszajelzésekből és a gyermeki érdeklődésből érzékeljük, hogy a tevékenységek megválasztása az év során megfelelően motiváló és szórakoztató volt számukra. Sikeresen valósítottuk meg anyagfelületek kezelését, a papír, mint alap, mint plasztikus elem, mint felület, vagy hajtogatható alapanyag, a szobrok alapját képező anyagok, a drót, a plasztikus, megmunkálható anyagok, vagy a természetben található kavics, a fa anyagmegmunkálását. A tónusról, kontrasztokról, beállításról és kompozícióról tanultak a gyermekek. A téma

„EGYÜTT EGY JOBB ÉLETÉRT” EGYESÜLET

feldolgozásának sokoldalúságát eredményezte a szerkesztettség, vagy az esetlegesség, illetve a ritmikusság alkalmazása az alkotások során.

Hatékonyan alakítottuk a munkaformákat az év során, így dolgoztak egyénileg, vagy spontán, illetve burkoltan irányított formában szerveződött csoportokban, vagy teljesen közösen, ebből adódóan egyéni alkotásokat, és közös produktumokat létrehozva. A vezéregyéniségek irányító szerepét munkaszervező szereppé formáltuk át, az együttes munka hatékonyává vált, közösségi élmények megtapasztalása, erősítése valósulhatott meg, az elfogadás fontossá vált, érzelmi intelligenciájuk fejlődött. Megtanulták a segítségadás mértékének megbecslését, s kellő mértékű segédlet adását társaik számára. A csoportélményben, valahová tartozás élményében részesülhettek, kommunikációjuk erősödött, kifejező készségük alakult, problémamegoldó képességük és társas kapcsolataik fejlődtek. A közös produktumok létrehozása során, kooperációs téren is fejlődtek. Önértékelésük, elemző képességük javult, megtanultak küzdeni önmagukért, csoportjukért a siker elérése érdekében, tanították és segítették egymást, a közös célokhoz egyéni céljaikat igazították. Igyekeztek a csoport hasznos alkotó tagjává válni. Elért eredményeiket, önmagukhoz viszonyított fejlődésüket értékelhették a foglalkozások alkalmával, s a kiállítás elemeinek megválasztása során.

A záró kiállítás keretében bemutatott munkák a tehetséggondozó program technikáinak megfelelően válogatva, a csoport által közösen kiválasztott produktumokból álltak. Az alkotócsoport mellett, az iskola más diákjai, érdeklődő pedagógusok is jelen voltak. Megtörtént a résztvevők tájékoztatása, a pályázat sikereinek bemutatása, a csoport tagjainak jutalmazása, munkáik értékelése is.

Megköszöntük önkénteseink aktív közreműködő tevékenységüket, az intézmény pedagógusainak támogatását. Az év során megfelelően megválasztott módszerek, tevékenységformák, differenciálási elvek mentén megszületett produktumok láttán megérthették, hogy célunk a sajátos nevelési igény típusának megfelelő foglalkozások tartása, az integráció elősegítése, a kezűgyesség, manuális készség fejlesztése, az oldott légkör biztosítása volt. Fontosnak tartottuk a gyermekek érdeklődés, kíváncsiság felkeltését, fenntartását, a gyermekek együttműködési készségének fejlesztését, a kérdezés és a megismerés örömeinek megélését, a logikus és a kreatív gondolkodás együttes fejlesztését. Megtaláltuk az

„EGYÜTT EGY JOBB ÉLETÉRT” EGYESÜLET

ehhez vezető úthoz a megfelelő szakembereket, szakmai tartalmat, gyermekeket, s olyan közös munkát végezhattünk sikeresen, mely minden résztvevő közös fejlődését eredményezte.